

سینمای ملی و بومی ایران دهه‌ها است از یک نوع بیماری و ضعف مفرط پنهان و آشکار ساختاری رنج می‌برد به طوری که همه دست‌اندرکاران آن اعم از مدیران، سیاست‌گذاران، فیلمسازان و کارگردانان و تهیه‌کنندگان و … به آن اذعان داشته و دارند.

این ضعف اساسی سینمای ایران عدم وجود فیلمنامه‌های با کیفیت و مناسب برای فیلمسازی است. این ضعف و کمبود ناشی از علل و عوامل متعددی است که ترکیب آنها با هم باعث عقب‌ماندگی و ضعف تکنیکی نخستین عنصر مورد نیاز جهت فیلمسازی یعنی فیلمنامه را در ساختار سینمای ملی ما را رقم زده است.

وجود خط قرمزهای موضوعی و مضمونی یکی از این عوامل مهم است چرا که ذهن فیلمنامه‌نویس را فقط محدود به برخی از موضوع و مضمون‌ها خواهد کرد. نبودن ایده‌های بکر جهت طراحی و نوشتن فیلمنامه از دیگر عوامل مهم و زمینه‌ساز این ضعف است، عدم تلاش فیلمنامه‌نویسان جهت خلق ایده‌ها و برداشت‌ها از موضوع‌های متنوع موجود و پتانسیل‌های فرهنگی و جغرافیایی، اجتماعی و سیاسی موجب شده است که اغلب فیلم‌ها بر اساس فیلمنامه‌هایی کم و بیش شبیه به هم به لحاظ موضوعی و مضمونی ساخته شوند از سوی دیگر کپی‌برداری و حاضری‌خوری فیلمنامه‌نویسان سینمای ایران از روی فیلمنامه‌ها و آثار سینمایی داخلی و خارجی یکی از رویکردهای آسان و انتخابی فیلمنامه‌نویسان و فیلمسازان سینمای ایران جهت فیلمسازی است. عدم توان علمی و ذهنی و کمبود اطلاعات مورد نیاز ایده‌پردازی و قصه‌نویسی و سواد اجتماعی و تاریخی و جامعه‌شناختی از دیگر عوامل ضعف فیلمنامه و عدم وجود فیلمنامه خوب و با کیفیت در سینمای ایران به شمار می‌رود. بیماری مزمنی که با وجود آگاهی اغلب دست‌اندرکاران این سینما کمتر کسی در عمل به فکر آسیب‌شناسی و درمان آن است به همین دلیل سالیانه در سینمای ایران و ویت‌ترین این سینما یعنی جشنواره فیلم فجر مخاطبان عام و خاص شاهد نمایش فیلم‌ها و آثاری هستند که ضعف آشکار و اصلی آنها ضعف فیلمنامه است اما اصولا با وجود این همه پیش‌زمینه‌های مورد نیاز چون کلاس‌های آموزش فیلمنامه‌نویسی و وجود این همه اساتید کوچک و بزرگ در زمینه فیلمسازی و فیلمنامه‌نویسی باز هم می‌بینیم این معضل مشکل و ضعف اساسی سینمای ما یعنی کمبود و عدم وجود فیلمنامه با کیفیت و مناسب همیشه پورنگ بوده است و همین موضوع مهم و اساسی با تغییر نسل‌های فیلمسازان بازتولید و بازتولید شده و همچنان سال به سال سدی است جلو ارتقاء کیفی و پویایی سینمای ملی که ارتقاش اضافه می‌شود.

یک فیلم و نمایش و یا یک سریال تلویزیونی با کیفیت و قابل پسند مخاطب عام و خاص باید یک فیلمنامه و نمایشنامه خوب داشته باشد بی‌تردید یکی از مهمترین و اساسی‌ترین عوامل و بنیان سینما و فیلم، فیلمنامه است دیدگاه صحیح و توجه به رکن اساسی فیلمنامه‌نویسی برای هر فیلمساز و کارگردان از اصول واجب فیلمسازی است.

در سال‌های اخیر سینمای جهان در سطح کلان به ویژه سینمای ملی خودمان با توجه با اصلی که گفته شد به شدت دچار کمبود فیلمنامه قوی و کاملا پرداخته شده که از حد یک ایده فراتر رفته باشد رویه‌ور است و کمبود موضوع‌های ناب و بکر دست مالی شده برای پردازش و پرداخت، تکرار بودن بسیاری از موضوع‌ها و مضمون‌ها و ساختار قصه‌ها و سطحی و نازل بودن روایت‌ها است که تعداد بسیاری از فیلم‌ها و سریال‌های تلویزیونی بی‌مق و به صورت خطی و سفارشی به بازار بی‌حساب و کتاب رسانه‌های تصویری و تلویزیون و سینما روانه می‌شود.

به عقیده بسیاری از صاحب نظران و دلسوزان سینمای ملی، سینمای ما نیز از این نظر مستثنی نیست و حجم زیاد فیلمنامه‌های کم‌مق و قصه‌های طراحی شده صرف بر اساس مشکلات و مسایل روز آن هم در سطح بازگو کردن الکن موضوع، دستمایه قرار دادن موضوع‌های تکراری نخنما و دست چندی عامه‌پسند و عدم سخت‌گیری و مدیریت صحیح در تصویب و بررسی کارشناسانه فیلمنامه‌ها و نیز ورود اشخاص غیر متخصص به این عرصه مهم بدون داشتن اندوخته‌های علمی و آموزشی و نداشتن دیدگاه و پشتوانه‌های هنری و سینمایی هر سال به مشکلات سینمای ما می‌افزاید.

فیلمنامه‌نویسان سینمایی و تلویزیونی ما به جای اینکه گوشه‌ها و خصوصیات فرهنگ ملی و بومی و تاریخی خودمان را با برداشت‌های به روز دستمایه کار قرار دهند و به منظور بالا بردن نکات کیفی و مثبت آن تلاش کنند یا رویکرد به نازل‌ترین داستان‌های غیربومی و دستمایه قرار دادن سطحی موضوع‌هایی که با فرهنگ ملی مغایرت دارد یا به پایین کشاندن سطح شعور و سابقه سینمایی و تصویری مخاطبان یکی از مقصران و متهمان اصلی این بحران هستند.

اغلب کارشناسان سینمایی، فیلمنامه را به تنهایی اثری خام می‌دانند و بر این عقیده‌اند که فیلمنامه تا زمانی که تبدیل به تصویر نشده است به صورت مستقل نمی‌توان آن را ارزش‌گذاری کرد و ارزش هنری چندانی

تماشاخانه

• یکشنبه ۲۱ بهمن ۱۳۹۷ ۴ جمادی‌الثانی ۱۴۴۰ Feb 10: 2019 سال بیست و چهارم شماره ۶۵۱۲ •

«سینمای ملی ایران» فیلمنامه، آسیب‌شناسی، ساختار و آموزش

سعید بناکار

ندارد اما باید ذکر کرد در تاریخ سینما فیلمنامه‌نویسان و فیلمسازانی بوده و هستند که اثرشان مستقلا بدون اینکه اجرای تصویری شود، فیلمنامه‌های درخشان و ارزشمندی ارایه کرده‌اند.

انگیزه و هدف از طراحی و نوشتن فیلمنامه در واقع تدوین برنامه‌ای است که کارگردان را در به تصویر کشیدن داستان و قصه فیلم راهنمایی و کمک کند. فیلمنامه‌نویسی هنری است که اینگونه می‌توان آن را معنا کرد «شناخت و درک کامل زبان سینما و اجرای متشکله آن و تأثیر و نقش هر یک از این اجزا در فرآیند تهیه و تولید فیلم و نیز به وجود آوردن شرایط لازم برای استفاده از امکانات و عناصر به طور صحیح» فیلمنامه‌نویسی می‌تواند اثرش را مبنی بر پایه و اساس محکمی ارایه کند که از علم و دانش کافی درباره سینما بهره برده باشد و هر قدر که میزان اندیشه و دیدگاه سینمایی و اجتماعی و جامعه‌شناسی کاملتری داشته باشد نتیجه کار و اثرش با کیفیت‌تر و با ارزش‌تر است.

بنابراین اصل هر فرد با اندیشه و دیدگاه سینمایی قبل از اینکه بخواهد فیلمنامه بنویسد حتما باید دانش سینمایی‌اش را ارتقا بخشد و به آن وسعت دهد بری رسیدن به این اصل مهم نخست آموزش در کلاس‌های فیلمنامه‌نویسی معتبر و شرکت در کارگاه‌های نوشتن فیلمنامه‌نویسی و یادگیری راه و روش صحیح فیلمنامه نوشتن الزامی است. دوم اینکه با مطالعه و خواندن فیلمنامه‌های شاخص تاریخ سینما و نیز دیدن و مطالعه و کالبدشکافی ساختار فیلم‌های شایسته و درخشان سینما حافظه تصویری‌اش را بالا ببرد و با کسب این پیش‌نیازها و نیز علاقه و عشق و پشتکار بسیار می‌توان امیدوار بود که با تلاش و ممارست و تدام آن نتیجه کار و خروجی آن فیلمنامه‌های با کیفیتی باشد. نخستین گام برای خلق و نوشتن یک فیلمنامه، انتخاب و داشتن ایده‌ای قابل طرح و مناسب است.

بزرگی و پیچیدگی و کوچکی موضوع و ایده مهم نیست بلکه قابل بحث و ناب بودن آن مهم است. فیلمنامه‌نویس همیشه باید نگاهی هوشمندانه و دقیق به محیط زیست و اطراف خود و به مسایل اجتماعی، اقتصادی، سیاسی و فرهنگی داشته باشد و در صورت مشاهده ایده و موضوعی ناب آن را یادداشت کند تا در اثر گذشت زمان و تغییر شرایط، چگونگی آن ایده فراموش نشود. اغلب فیلمنامه‌نویسانی که صاحب اندیشه و اندوخته سینمایی و علمی در زمینه‌های مختلف نیستند موضوع و ایده‌های اولیه خود را از دیگر آثار سینمایی می‌گیرند (می‌زدند) این نوع بهره‌گیری از آثار دیگران که روشی غیراخلاقی و غیرحرفه‌ای است جز اتلاف انرژی و از بین بردن زمان‌های مفید و ارایه فیلمنامه‌ای ضعیف و سطحی ثمر دیگری ندارد حال اگر فیلمنامه‌نویس صاحب تفکر و اندوخته‌های علمی و سینمایی باشد قصه و داستان و ایده‌های خودش را به فیلمنامه تبدیل می‌کند.

نتیجه و خروجی یک فیلمنامه ضعیف با ایده‌ای تکراری فیلمی است تکراری که مخاطب رغبت دیدن آن را ندارد و یا اگر نادانسته و ناگاه شهر سرشناس دارای شناسنامه شماره ۸۳ متولد ۳۳/۵/۱۷ به شرح دادخواست از این ششورا درخواست گواهی حضر وراثت نموده و چنین توضیح داده که شادروان فاطمه شماره شناسنامه ۵۷۴ در تاریخ ۹۶/۸/۱۵ در اقامتگاه دائمی خود بدرد زندگی گفته و وراثت حین‌الفوت آن مرحوم عبارتند از:
۱- متقاضی با مشخصات فوق‌الذکر ولی جعفری به شماره شناسنامه ۸۳ متولد ۳۳ صادره از فسا فرزند متوفیه
۲- مختار جعفری نوبندگانی به شماره شناسنامه ۹۴ صادره از حوزه فسا فرزند متوفیه
۳- یهادر جعفری نوبندگانی به شماره شناسنامه ۳۳ صادره از حوزه فسا فرزند متوفیه
۴- آمنه جعفری نوبندگانی به شماره شناسنامه ۹۵ صادره از حوزه فسا فرزند متوفیه
۵- شهیدخت جعفری نوبندگانی به شماره شناسنامه ۲۱۳ صادره از حوزه فسا فرزند متوفیه
۶- شمسکی جعفری نوبندگانی به شماره شناسنامه ۱۱۹ صادره از حوزه فسا فرزند متوفیه
۷- حمزه جعفری نوبندگانی به شماره شناسنامه ۹ صادره از حوزه فسا فرزند متوفیه
اینک با انجام تشریفات مقدماتی درخواست مزبور را برای یک نوبت آگهی می‌نماید تا چنانچه شخص یا اشخاصی اعتراضی دارند و یا وصیتنامه از متوفیه نزد آنها است ظرف یک ماه از تاریخ انتشار آگهی به ششورا تقدیم نمایند بدینی است پس از انقضای مهلت وفق مقررات اتخاذ تصمیم خواهد شد.
۲۱۴۲۱/ م الف

رئیس شعبه ۴۸ مجتمع شوراهای حل اختلاف شماره دو شیراز محمود ایمانی

ثبتي و دادگستري

آگهی حصر وراثت

شهر سرشناس دارای شناسنامه شماره ۷۸۰ متولد شیراز به شرح دادخواست از این ششورا درخواست گواهی حضر وراثت نموده و چنین توضیح داده که شادروان علیرضا سرشناس به شماره شناسنامه ۵۷۴ در تاریخ ۹۶/۸/۱۵ در اقامتگاه دائمی خود بدرد زندگی گفته و وراثت حین‌الفوت آن مرحوم عبارتند از:
۱- متقاضی با مشخصات فوق‌الذکر فرزند متوفی
۲- زهره سرشناس به شماره شناسنامه ۳۲۷ صادره از حوزه شیراز فرزند متوفی
۳- مینا سرشناس به شماره شناسنامه ۷۸۹۴ صادره از حوزه شیراز فرزند متوفی
۴- یهاره سرشناس به شماره شناسنامه ۲۲۸۲۱۰۶۴۱۵ صادره از حوزه شیراز فرزند متوفی
۵- حمیدرضا سرشناس به شماره شناسنامه ۱۶۸۹۶ صادره از حوزه شیراز فرزند متوفی
۶- محمدمهدی سرشناس به شماره شناسنامه ۲۲۸۰۲۵۹۸۰۱ صادره از حوزه شیراز فرزند متوفی
۷- حاجیه شهبازی اردکانی به شماره شناسنامه ۵۲۷۳۳ صادره از حوزه شیراز همسر متوفی
۸- آمنه سرشناس به شماره شناسنامه ۴۵۳۶۷ صادره از حوزه شیراز فرزند متوفی
۹- غلامرضا امیری نسب به شماره شناسنامه ۷۵۲ صادره از حوزه شیراز فرزند متوفی

اینک با انجام تشریفات مقدماتی درخواست مزبور را برای یک نوبت آگهی می‌نماید تا چنانچه شخص یا اشخاصی اعتراضی دارند و یا وصیتنامه از متوفیه نزد آنها است ظرف یک ماه از تاریخ انتشار آگهی به ششورا تقدیم نمایند بدینی است پس از انقضای مهلت وفق مقررات اتخاذ تصمیم خواهد شد.
۲۱۴۲۵/ م الف

شعبه ۱۵ مجتمع شوراهای حل اختلاف شماره یک شیراز

به واقعیت نزدیک‌تر کند.

باید در نظر داشت که هر یک از اجزای تشکیل دهنده فیلمنامه حلقه‌هایی به هم پیوسته هستند و اگر یکی از این حلقه‌ها نامسجم و سست باشد تمام اجزای دیگر را هم تحت تأثیر منفی قرار خواهد داد.

سومین و پراهمندترین مرحله خلق یک فیلمنامه، دیالوگ‌گذاری و نوشتن گفتگوهای مابین شخصیت‌ها است عاملی که می‌تواند یک فیلمنامه را به اوج برساند و یا در مقابل راه و هدف اصلی مضمون و پیام فیلمنامه را به انحراف کشاند. نویسنده اگر شخصیت‌های خلق شده خود را بشناسد بی‌تردید زبان خاص و مناسبی برای آنها پیدا خواهد کرد، بیانی که منجر به معرفی این شخصیت‌ها به طور کامل و صحیح به مخاطب باشد. برای رسیدن به این هدف باید به چهار عامل در نوشتن گفتگوها توجه کرد و به آن اهمیت داد.

۱- گفتگوها خط داستانی را به درستی به پیش ببرند.
۲- بدهای دیگری از شخصیت‌ها را که از طریق دیگر نمی‌توان معرفی کرد نشان و معرفی کند.
۳- جزئیات حوادث را شرح دهد.
۴- حال و هوای فیلم را تعیین کند.
گفتگوها باید به اندازه‌ای با مهارت نوشته شوند که به طور طبیعی و متناسب با موقعیت و شرایطی باشند که شخصیت‌ها در آن قرار دارند اما چون فیلم یک رسانه تصویری است گفتگوها در هر حال باید بسیار کوتاه و خلاصه باشند. نخستین گفتگوها قوت و ضعف فیلمنامه را نشان داده و تأثیرگذاری آن را مشخص می‌کند و در حقیقت نمونه‌ای از کل فیلم است.

اصولا از گنجاندن گفتگوهایی که پیام خاصی دارند باید خودداری کرد متذکر می‌شود که یکی از آسیب‌های جدی سینمای ما بیان و گنجاندن آشکار و واضح پندهای اخلاقی و پیام‌های اجتماعی از زبان شخصیت‌ها است.

با ساخت و تولید فراوان اینگونه فیلم‌ها و گنجاندن پیام‌های سریع و واضح اخلاقی گل درشت مخاطبین هرگز پذیرای اینگونه نصایح و پندها نخواهند شد پیام‌ها باید در لابه‌لا و لایه‌های مختلف فیلم و با ظرافت شکل بگیرند تا مخاطب به اندازه درک و شعورش آن را بفهمد و کشف کند. جای دادن پیام‌های سنگین و گفتگوهای زیادی و غیرقابل هضم به نیت رسیدن به هدف‌های اجتماعی، فرهنگی و سیاسی فیلمنامه را دچار شمارزدگی و مخاطب را کسل و از چنین فیلم‌هایی گریزان می‌کند.

مرحله پایانی شکل‌گیری یک فیلمنامه به وجود آوردن کشمکش و چالش‌های میان شخصیت‌ها است در حقیقت چالش‌ها و رویارویی شخصیت‌ها و حوادث و گره‌فکنی‌ها و رویارویی شخصیت‌ها از ارکان اصلی فیلمنامه به شمار می‌رود. هر رویارویی به جا و موفق قبل از هر اثر دیگر باید دو یا چند شخصیت مقابل هم و درگیر را چنان کنار هم قرار دهد که کشمکش منطقی را میان آنها به وجود آورد این موضوع بستگی به اندازه خلاقیت نویسنده فیلمنامه دارد زیرا که رویارویی یک موفقیت خیالی است. هر قدر چالش و تنش‌ها غافلگیرکننده و جذاب‌تر و تازه و بکر باشند مخاطب را بیشتر به خود جلب می‌کند در حقیقت زمان و نقاط عطف و اوج و فراز و فرودها همگی بر پایه همین کشمکش‌ها شکل می‌گیرند. هدف‌گذاری رویارویی شخصیت‌ها نکته مهمی است که نباید آن را سبک شمرد و فراموش کرد. در غالب فیلم‌ها شاهد صحنه‌های اضافه و زیاد و رویارویی بی‌موردی هستیم که بار معنایی، محتوایی و پیامی به فیلم اضافه نمی‌کند و فقط باعث اقل و نزول کیفی فیلم و منحرف شدن بی‌دلیل حواس و دقت مخاطب از داستان و پیام اصلی فیلم می‌شود.

کشمکش و رویارویی عامل اصلی تنش و اثرگذاری در مخاطبین است. فاصله زمانی میان کشمکش‌ها نباید آنقدر طولانی شود که مخاطب به خواب رود و نه آنقدر نزدیک هم باشند که دچار سرگیجه و سردرگمی شوند. کشمکش‌ها و کنش‌ها جای خود را نباید به گفتگوها دهند.

نویسننده باید با ظرافت و دقت حوادث را در شکلی طراحی کند که آنها چرخ‌های داستان را به حرکت در آورند باید کشمکش‌ها را به شکلی طراحی و سازماندهی کرد که ذهن مخاطب را به چالش بکشاند و جواب سسؤال‌های به وجود آمده در ذهنش که همان فرود و به نتیجه رساندن و پایان‌بندی فیلم است را در ذهنش و همگام با پایان فیلم پیدا کند. نباید همه اطلاعات مربوط به داستان فیلم و شخصیت‌ها را ناگهانی در اختیار مخاطب گذاشت. اگر به طور غیرحرفه‌ای این کار انجام شود ممکن است کل فیلمنامه دچار مخاطره شود و یک ایده و موضوع بکر و مناسب را به اثری ضعیف و بی‌خاصیت تبدیل کند به هر حال هر اندازه ترتیب و شکل آرایش رویارویی‌ها و حوادث ماهرانه باشد و به موقع و زمان مناسب به نتیجه‌گیری و حل شدن برسد (همان گره‌گشایی یا فراز در مقابل فرود) شاهد اثری درخشان‌تر و جذاب‌تر خواهید بود. در نهایت این مقاله و تحلیل آموزشی نگارنده متذکر و یادآور می‌شود که این نکات مهم و اجمالی تنها بخش مهمی در مورد آموزش و هنر فیلمنامه‌نویسی و چالش‌های کوچک و بزرگ پیش روی یک نویسنده فیلمنامه است.

هنر و حرفه فیلمنامه‌نویسی به هیچ عنوان ساده و تفریحی و تفتنی نیست و تنها راه رسیدن به نتیجه مطلوب تمرین بسیار و مطالعه بسیار و پشتکار زیاد است و تفکر حرفه‌ای را می‌طلبد.

آگهی فقدان سند مالکیت

جواد مروت با تسلیم دو برگ استثنایه‌بد محلی مدعی است که تعداد یک جلد سند مالکیت مربوط به موزای سسه دانگ مشاع از ششصدانگ یک قطعه زمین تحت پلاک ۵۲۲۵/۲۴ واقع در استهبان بخش ۱۳ فارس که به نام نامبرده ثبت و سند مالکیت به شماره چاپی ۵۰۰۸۲۵ صادر و نامبرده تقاضای صدور سند المثنی نموده است مراتب طبق ماده ۱۲۰اصلاحی آیین نامه قانون ثبت آگهی می‌شود و هر کس نسبت به ملک مورد آگهی معامله‌ای کرده و یا مدعی وجود سند مالکیت نزد خود می‌باشند تا ده روز پس از انتشار آگهی به ثبت محل مراجعه و اعتراض خود را ضمن ارائه اصل سند مالکیت یا خلاصه معامله تسلیم نمایند و اگر ظرف مدت مقرر اعتراضی نرسیده و یا در صورت اعتراض اصل سند ارائه نشود اداره ثبت سند مالکیت المثنی را طبق مقررات صادر و به متقاضی تسلیم خواهد کرد.
۲/۹۷/ م الف

رئیس واحد ثبتی حوزه ثبت ملک استهبان احمد انتظار

آگهی حصر وراثت

فاطمه قربان پور دارای شناسنامه شماره ۷۵۹ متولد ۵۶/۷/۱ متولد ۱۳۹۷/۷۱/۱۰ از این دادگاه درخواست گواهی حصر وراثت نموده و چنین توضیح داده که شادروان شاه‌کل قاسمی به شماره شناسنامه ۴۴ در تاریخ ۹۷/۷/۵ در اقامتگاه دائمی خود بدرد زندگی گفته و وراثت حین‌الفوت آن مرحومه عبارتند از:

۱- متقاضی با مشخصات فوق‌الذکر به شماره شناسنامه ۷۵۹ صادره از داراب فرزند
۲- روح‌اله قربان پور به شماره شناسنامه ۴۴۰۰۳۰۴۶ صادره از حوزه داراب فرزند متوفیه
۳- صفر قربان پور به شماره شناسنامه ۶۶۰ صادره از حوزه داراب فرزند متوفیه
۴- عبدالمهدی قربان پور به شماره شناسنامه ۹ صادره از حوزه داراب فرزند متوفیه
۵- عصمت قربان پور به شماره شناسنامه ۲۴۹۱۲۷۷۱۵ صادره از حوزه داراب فرزند متوفیه
۶- زهرا قربان پور به شماره شناسنامه ۵۲ صادره از حوزه داراب فرزند متوفیه
۷- نوازاله قربان پور به شماره شناسنامه ۱۰ صادره از حوزه داراب همسر متوفیه
اینک با انجام تشریفات مقدماتی درخواست مزبور را برای یک نوبت آگهی می‌نماید تا چنانچه شخص یا اشخاصی اعتراضی دارند و یا وصیتنامه از متوفیه نزد آنها است ظرف یک ماه از تاریخ انتشار آگهی به دادگاه تقدیم نمایند بدینی است پس از انقضای مهلت وفق مقررات اتخاذ تصمیم خواهد شد.
۶/۸۷/ م الف

شورای حل اختلاف شعبه جنت شهر داراب